

Projekat finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na zapadnom Balkanu 2
ReLOaD2

Analiza raspodjele finansijskih sredstava
prema organizacijama civilnog društva
u Općini Prozor Rama

Juli 2022

Sadržaj

Skraćenice	2
Spisak tabela	3
Spisak grafikona.....	3
Opće informacije o projektu	4
Obuhvat analize i metodološki pristup	5
Analiza postojeće dokumentacije JLS	6
Upitnik	6
Intervju.....	7
Pregled pravne regulative na nivou JLS	8
Analiza procedura za dodjelu sredstava.....	8
Uporedni prikaz postojećih praksi sa LOD metodologijom	11
Kvantitativna analiza dodijeljenih sredstava	14
Osvrt na izvještaje o provedenoj finansijskoj reviziji.....	19
Zaključci	19
Preporuke	20

Skraćenice

BiH	- Bosna i Hercegovina
FBiH	- Federacija Bosne i Hercegovine
JLS	- jedinica(e) lokalne samouprave
KM	- konvertibilna marka
LOD	- Projekat jačanja lokalne demokratije
OCD	- organizacija(e) civilnog društva
ReLoaD	- Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu
RS	- Republika Srpska

Spisak tabela

Tabela 1 – Struktura upitnika za analizu primjene koraka iz LOD metodologije	7
Tabela 2 - Veličina budžeta, izdvajanja za OCD, Općina Prozor Rama, 2016-2020, KM	14
Tabela 3 - Horizontalna analiza izdvajanja za OCD, Općina Prozor Rama, 2016-2020, (%)	15
Tabela 4 - Visina izdvajanja za kategorije OCD, Općina Prozor Rama, 2016-2020, KM	15
Tabela 5 - Vertikalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Općina Prozor Rama, 2016-2020, (%)	16
Tabela 6 - Horizontalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Općina Prozor Rama, 2016-2020, (%)	17
Tabela 7 - Finansiranje OCD i stanovništvo, Općina Prozor Rama, 2016-2020.....	17
Tabela 8 - Godišnji načini dodjele sredstava, Općina Prozor Rama, 2016-2020, KM	17
Tabela 9 - Prosječna finansijska izdvajanja, godišnji iznosi i vrste OCD, 2016-2020, KM	19

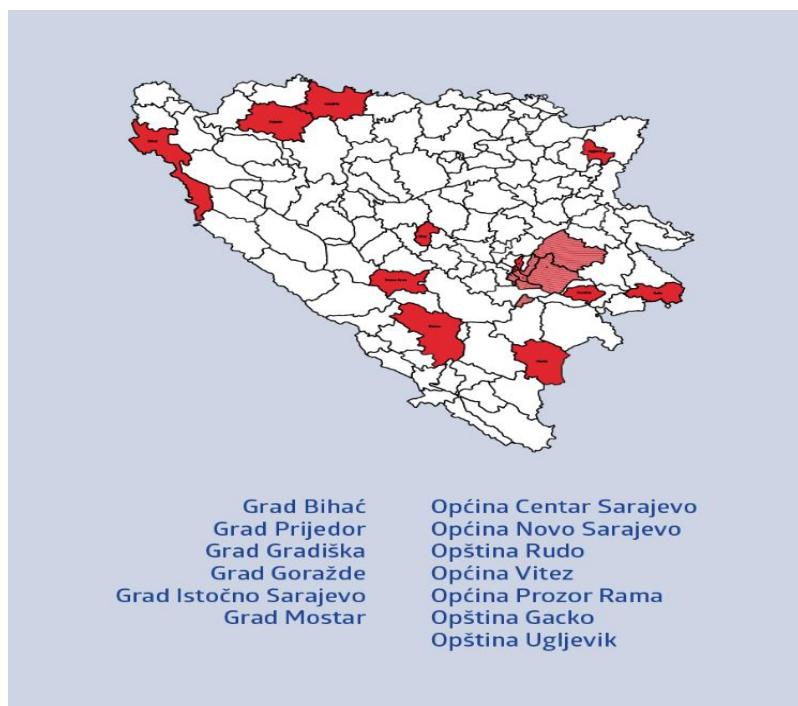
Spisak grafikona

Grafikon 1 - Triangulacija u analitičkom pristupu.....	9
Grafikon 2 - Kumulativni udjeli OCD u periodu 2016-2020, Općina Prozor Rama, (%).....	23
Grafikon 3 – Kumulativni prikaz načina dodjele sredstva, Općina Prozor Rama,2016-2020, (%).....	25

Opće informacije o projektu

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 2 (ReLOaD2) je četvorogodišnji projekat (2021- 2024. godine), koji finansira Evropska unija (EU), a implementira Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP). ReLOaD2 se zasniva na pozitivnim iskustvima ReLOaD1 projekta kao i projekta Jačanje lokalne demokratije (LOD), koji je u Bosni i Hercegovini provodio UNDP, uz finansijsku podršku EU, i koji služi kao primjer dobre prakse koja se sada koristi i kao model širom Zapadnog Balkana. Kao regionalna inicijativa, ReLOaD projekat se provodi u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Kosovu*, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji.

ReLOaD2 u naredne četiri godine (2021. - 2024.) ima za cilj ojačati participativne demokracije i proces EU integracije na Zapadnom Balkanu, podstičući civilno društvo i mlade da aktivno sudjeluju u donošenju odluka, te stimulirajući pravnu i financijsku potporu za OCD. ReLOaD2 sarađuje s lokalnim vlastima i podstiče ih da primjenjuju transparentan sistem finansiranja, koji je usmjeren na razvoj, prepoznajući lokalne potrebe i prihvaćajući projektno kreiran pristup. Također, projekat promoviše angažman mladih i podržava provedbu inicijativa mladih, te radi na poboljšanju njihove perspektive u partnerskim jedinicama lokalne samouprave. U Bosni i Hercegovini, ReLOaD projekat sarađuje sa 13 jedinica lokalne samouprave (JLS):

U ovim JLS ReLOaD2 je usmjerio svoje aktivnosti na rad sa predstavnicima administracije jedinica lokalnih samouprava, općinskih vijeća/skupština opština i organizacija civilnog društva, te unapređenje njihovih kapaciteta za poboljšanje saradnje između lokalnih vlasti i organizacija civilnog društva. Suština ReLOaD2 projekta je u primjeni transparentnog, projektnog finansiranja projekata organizacija civilnog društva koji su utemeljeni na lokalnim strateškim dokumentima i koji su fokusirani na građane i njihove potrebe.

Obuhvat analize i metodološki pristup

Obzirom da je jedan od ciljeva ReLOaD2 projekta povećanje transparentnosti i uvođenje projektnog pristupa u dodjeli sredstava za OCD u partnerskim JLS, ReLOaD2 je inicirao izradu analize koja će utvrditi trenutno stanje u smislu praksi i procedura u svih 13 JLS te u skladu sa situacionom analizom pružiti odgovarajuće preporuke za unaprjeđenje transparentnosti u dodjeli sredstava za OCD. U kontekstu ReLOaD2 projekta i ove analize, OCD obuhvataju sljedeće vrste organizacija: OCD koje djeluju u oblasti kulture, ekologije, socijalne inkvizije, ljudskih prava i druge kategorije, te omladinske organizacije, sportska društva i boračka udruženja. Analiza ne obuhvata humanitarne organizacije, karitativne organizacije i vjerske zajednice, dobrovoljna vatrogasna društva i udruženja penzionera.

Analiza se provodi u svim partnerskim JLS i imajući na umu njihovo prethodno iskustvom i učešće u ReLOaD/LOD projektu¹, partnerske JLS su podijeljene u dvije grupe i to:

- Grupa 1 - JLS koje su već učestvovali u ReLOaD projektu ili u jednoj od četiri faze projekta Jačanje lokalne demokratije/demokracije - LOD. To su: Bihać, Centar, Gradiška, Novo Sarajevo, Prijedor, Rudo, Vitez.
- Grupa 2: JLS koje nisu do sada učestvovali u projektima ReLOaD 1 i LOD. To su: Gacko, Goražde, Istočno Sarajevo, Mostar, Prozor-Rama i Ugljevik.

U izradi ove analize korišteni su podaci koji potiču iz dva izvora:

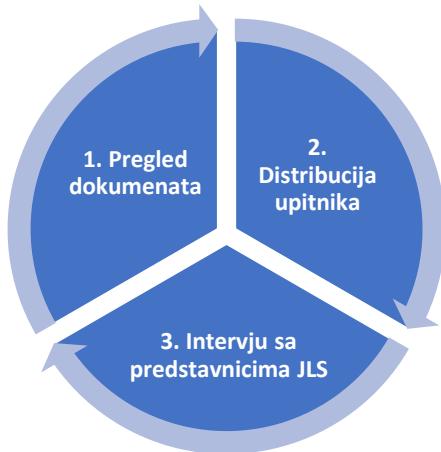
- a) Primarni izvori: podaci prikupljeni putem distribucije upitnika i provedenih intervjuja.
- b) Sekundarni izvori: postojeća dokumentacija, izvještaji o izvršenju budžeta, izvještaji o provedenoj finansijskoj reviziji, podaci statističkih zavoda

Prilikom prikupljanja podataka primijenjen je metod triangulacije kako bi se ostvarila integracija podataka i informacija iz različitih izvora. Time se postigla potrebna dubina razumijevanja stanja u oblasti OCD u JLS.

---

¹ Projekat jačanje lokalne demokratije (LOD) finansirala je Delegacija Europske unije u BiH i provodio Razvojni programa Ujedinjenih naroda (UNDP). LOD projekat radio je na jačanju inkluzivnosti i transparentnosti finansiranja lokalnih vlasti za organizacije civilnog društva. Uveo je konkurentno finansiranje zasnovano na projektima, potičući organizacije civilnog društva na profesionalizaciju i pružanje specifičnih usluga u skladu sa lokalnim razvojnim prioritetima.

Grafikon 2 - Triangulacija u analitičkom pristupu

U prvom koraku je izvršen detaljan pregled dokumenata dostavljenih od strane JLS. Potom su, u narednom koraku, dodatni podaci prikupljeni distribucijom jedinstvenog upitnika koji su popunili predstavnici JLS u ReLOaD2 projektu. Konačno, obavljen je i on-line intervju sa predstavnicima JLS.

Analiza postojeće dokumentacije JLS

Od svih JLS su zatraženi dokumenti koji se odnose na dodjelu finansijskih sredstava iz budžeta prema OCD (tekstovi javnih poziva, rješenja i odluke o finansiranju OCD po javnom pozivu, izvještaji koje OCD dostavljaju, monitoring izvještaji koje sačinjavaju JLS predstavnici prilikom monitoring posjeta i drugo). Dio dokumentacije je korišten iz ranije komunikacije JLS sa ReLOaD2 projektom budući da su prilikom aplikacije za učešće u projektu JLS dostavljale određene dokumente dokazujući ispunjavanje uslova.

Iзвјештаји o provedenoj finansijskoj reviziji su preuzeti sa web stranice Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (FBiH) i Glavne službe za reviziju javnog sektora Republike Srpske (RS). Pregled izvještaja o finansijskoj reviziji JLS se odnosio na primjedbe i preporuke u vezi sa dodjelom sredstava prema OCD iz budžeta JLS u periodu 2016-2020.

Upitnik

Za potrebe analize kreiran je poseban upitnik koji je distribuiran prema JLS. Upitnik je sačinjen od 50 pitanja od kojih 47 čine pitanja sa opcionim odgovorima (da/ne) i tri otvorena pitanja. Na svako pitanje je pored opcionog odgovora (da/ne) ostavljena mogućnost i unosa dodatnih komentara ukoliko su JLS smatrali potrebnim dati dodatno pojašnjenje. Pitanja su koncipirana i grupisana tako da prate pet koraka *LOD metodologije za dodjelu sredstava organizacijama civilnog društva*.²

² LOD metodologija predstavlja set dokumenata i alata za finansiranje OCD iz budžetskih sredstava JLS. Ovaj pristup se zasniva na upravljanju projektnim ciklusom a dokumenti kao što su projektni prijedlog, logička matrica, prijedlog budžeta, plan aktivnosti i sl., čine integralni dio ove metodologije. LOD metodologija ima za cilj da usmjeri općinsku potrošnju namijenjenu OCD na prioritetne potrebe zajednice. Utjemeljena je na najboljim praksama Evropske unije i

Tabela 1 – Struktura upitnika za analizu primjene koraka iz LOD metodologije

Broj koraka	Opis koraka	Broj pitanja
1	Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta	8
2	Priprema i objavljivanje javnog poziva	8
3	Ocjena / evaluacija projektnih prijedloga OCD	6
4	Dodjela sredstava i provedba projekata	12
5	Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva	13

Kao što se može vidjeti naglasak u upitniku je stavljen na četvrti i peti korak koji razmatraju dodjelu sredstava i provedbu projekata, te nadzor nad projektima i analizu postignutih rezultata. Svaki korak iz LOD metodologije je razrađen sa odgovarajućim pitanjima iz kojih se može zaključiti da li JLS provodi aktivnosti predviđene u pojedinim koracima. Odgovori na tri pitanja otvorenog tipa su iskorišteni za osmišljavanje zajedničkih preporuka koje se mogu primjenjivati u više JLS.

Uz upitnik je svim JLS dostavljeno i uputstvo za popunjavanje upitnika kako bi se postiglo adekvatno razumijevanje ispitanika i smanjile greške u davanju odgovora. Upitnik je distribuiran email-om koordinatora u JLS. Primjerak upitnika je priložen u Dodatku 1.

Intervju

Intervjui sa koordinatorima u JLS su provedeni sa ciljem dobivanja dodatnih pojašnjenja i sticanja detaljnijeg uvida u praktične aspekte način dodjele sredstava za OCD i sticanja

---

ima na konkurentnosti zasnovan projektni pristup isplati javnih sredstava za OCD. Metodologija služi kao korisno sredstvo lokalnim vlastima za unapređenje lokalne demokratije kroz transparentnost i inkluzivnost u donošenju odluka. Do sada je ukupno 53 JLS u BiH usvojilo LOD metodologiju. Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju metodologije za transparentno finansiranje projekata organizacija civilnog društva po standardima Europske unije 13.marta 2014. godine a Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srbije je donijelo 20. maja 2014. godine preporuku za korištenje LOD metodologije. Kompletan tekst LOD metodologije je dostupan na: http://www.ba.undp.org/content/bosnia_and_herzegovina/bs/home/library/poverty/lod-methodology-for-allocation-of-funds-to-civil-society-organiz.html

Pregled pravne regulative na nivou JLS

Kada je u pitanju pravni okvir i osnov za finansiranje OCD na lokalnom nivou, u Općini Prozor Rama se primjenjuje se Statut općine Prozor-Rama.³

Ovaj propis daje ovlaštenja načelniku općine za raspisivanje javnih poziva za dodjelu finansijskih sredstava OCD jer utvrđuje da načelnik vrši ulogu naredbodavca u izvršenju budžeta. Također, općinski načelnik se prema Statutu (čl. 41) stara o provedbi općinske politike, izvršavanju općinskih propisa i obnaša sve dužnosti prenesene na općinu od strane viših nivoa vlasti.

Općina Prozor-Rama je u decembru 2021. g. usvojila Odluku o načinu odabira projekata nevladinih organizacija po LOD metodologiji.

Analiza procedura za dodjelu sredstava

Ovaj dio analize je nastao na osnovu pregleda dokumentacije o planiranju i provedbi javnih poziva analizom, odgovora na upitnik kao i dodatnih pojašnjenja iz obavljenih intervjua sa predstavnicima JLS.

Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta

U periodu analize 2016-2020 u Općini Prozor-Rama na snazi je bila Strategija razvoja Općine Prozor-Rama, 2011-2020.⁴ U izradi Strategije sudjelovale su osobe iz strukture menadžmenta nekoliko pravnih osoba, samostalnih poduzetnika, nevladinih udruženja i građana. Stratešku platformu ovog razvojnog dokumenta izradila je Komisija za strateško planiranje u kojoj su participirali, pored ostalih, i predstavnici OCD iz Općine Prozor-Rama.⁵ Pored Strategije razvoja nisu korišteni drugi strateški dokumenti.

U periodu analize 2016-2020 OCD nisu bile uključene u određivanje prioritetnih oblasti za finansiranje projektnih aktivnosti OCD na području JLS.

---

³ (Općinsko vijeće Prozor-Rama, 2001, čl. 41).

⁴ Dostupno na: <https://prozor-rama.org/euprava/dokumenti/strateski-dokumenti>

⁵ Zadaci Komisije za strateško planiranje i razvoj općine su određeni na sljedeći način: analiza postojećeg stanja, izrada SWOT analize, definisanje vizije, strateških ciljeva i smjerova, kreiranje programa i projekata, izrada akcionog plana, evaluacija i izrada strateških planova.

Priprema i objavljivanje javnog poziva

Općina Prozor-Rama objavljuje dva javna poziva u toku jedne kalendarske godine:

1. Javni poziv za finansiranje i sufinansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija
2. Javni poziv za finansiranje i sufinansiranje udruženja proisteklih iz rata

Javni poziv za finansiranje i sufinansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija

Objavljuje se putem web stranice⁶ i oglasne ploče JLS, kao i drugim medijima.⁷ Vrijeme objavljivanja je treći kvartal tekuće godine.⁸ Pravo učešća na javnom pozivu imaju: organizacije mladih, fondacije koje rade za mlađe, neformalne grupe mladih i nevladine organizacije. Javni poziv sadrži prihvatljive aktivnosti za finansiranje ali ne i prioritetne oblasti. U javnim pozivima se određuje minimalna i maksimalna vrijednost projekata⁹ dok nije određeno minimalno i maksimalno trajanje projekta. Javni poziv traje 15 dana. U periodu analize, 2016-2020, JLS nije objavljivala jedinstveni godišnji poziv za finansiranje projektnih aktivnosti za sve OCD, nego su javni pozivi u toku jedne godine objavljivani u više navrata. Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD nije sadržavao jasne kriterije za vrednovanje projektnih ideja.¹⁰ Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti se provodio svake godine. Obrasci neophodni za prijavu OCD na javni poziv su dostupni on-line u elektronskom formatu¹¹ ili u Službi za opću upravu i društvene djelatnosti. Pravo učešća na javni poziv nemaju sve OCD iz BiH registrovane u skladu sa zakonom nego samo OCD čije je sjedište i djelovanje na području Općine Prozor-Rama. Iako je minimalna vrijednost projekata u javnom pozivu određena na iznos od 1.000 KM a maksimalna na iznos od 10.000 KM, pojedinačni iznos dodjeljenih sredstava iznosio je od 500 KM – 1.500 KM.

Javni poziv za finansiranje i sufinansiranje udruženja proisteklih iz rata

Objavljuje se putem web stranice i Oglasne ploče općine Prozor-Rama. Vrijeme objavljivanja je treći kvartal tekuće godine.¹² Pravo učešća na javnom pozivu imaju udruženja proistekla iz rata

---

⁶ Primjer: <https://prozor-rama.org/press-centar/javni-oglasi/javni-poziv-za-financiranje-i-sufinanciranje-projekata-mladih-i-nevladinih-organizacija-za-2018-godinu/558>, kao i: <https://prozor-rama.org/press-centar/javni-oglasi/javni-poziv-za-financiranje-i-sufinanciranje-projekata-udruzenja-proisteklih-iz-rata-za-2018-godinu/547>

⁷ Primjer: <https://bs-ba.facebook.com/ramski.vjesnik/posts/1837948869575320/>

⁸ Uvid u javni poziv za finansiranje i sufinansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija br. 01/1-16-2392/19 od 04.09.2019. g.

⁹ Na primjer, u javnom pozivu za finansiranje projekata udruženja proisteklih iz rata za 2018. g., određena je minimalna vrijednost projekta od 1.500 KM i maksimalna vrijednost od 5.000 KM. U javnom pozivu za finansiranje projekata mladih i nevladinih organizacije iz 2018. g. minimalna vrijednost projekata je određena na iznos od 1.000 KM a maksimalna na iznos od 10.000 KM.

¹⁰ Uvid u javne pozive iz 2017. i 2019. g. za finansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija, zatim javni poziv iz 2018. za finansiranje projekata udruženja proisteklih i rata u kojima su utvrđeni: pravo sudjelovanja, uslovi finansijske pomoći, potrebna projektna dokumentacija, uslovi prijave na javni poziv, iznos sredstava, način prijave i rok za podnošenje.

¹¹ Službena web stranica Općine Prozor-Rama: www.prozor-rama.org

¹² Uvid u javni poziv za finansiranje i sufinansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija br. 01/1-16-2392/19 od 04.09.2019. g.

registrovana u BiH, sa sjedištem i projektnim aktivnostima na području Općine. Javni poziv sadrži prihvaljive aktivnosti za finansiranje. U javnim pozivima se određuje minimalna i maksimalna vrijednost projekata i to 1.500 KM i 5.000 KM.¹³ U javnom pozivu nije određeno minimalno i maksimalno trajanje projekta. Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD nije sadržavao jasne kriterije za vrednovanje projektnih ideja. Ovaj javni poziv se ne zasniva na projektnoj osnovi jer ne sadrži projektni prijedloga kao jedan dio obavezne dokumentacije već samo prijavni obrazac koji je veoma bazičan i pruža samo osnovne informacije o aplikantu, projektnoj ideji i neophodnom projektnom budžetu.

Ocjena i evaluacija projektnih prijedloga

Rješenje o imenovanju komisije za provođenje javnog poziva za finansiranje aktivnosti OCD se ne komunicira sa javnošću.¹⁴ U ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD nisu uključeni i predstavnici civilnog društva. Komisije za ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD se imenuje svake godine.¹⁵ Komisija za ocjenu projektnih prijedloga sačinjava pisani izvještaj o provedenoj proceduri ocjenjivanja pristiglih prijava OCD na objavljeni javni poziv. Ocjena komisije u postupku pregleda projektnih prijedloga se uzima u obzir pri donošenju konačne odluke o finansiranju projektnih aktivnosti OCD.

Dodjela sredstava i provedba projekata

Rezultati javnog poziva sa nazivima OCD kojima je odobreno finansiranje se objavljaju u javnosti premda ne sadrže iznose finansiranja za OCD. Dužina trajanja odobrenih projekta je do kraja tekuće godine.¹⁶ OCD učesnicima na javnom pozivu je omogućen vremenski period za eventualne žalbe na odluku o dodijeljenim sredstvima premda to nije posebno naznačeno u zaključku kojim se odobravaju sredstva za finansiranje projekata OCD.¹⁷ Izvještavanje o provedbi odobrenih

---

¹³ Na primjer, u javnom pozivu za finansiranje projekata udruženja proisteklih iz rata za 2018. g., određena je minimalna vrijednost projekta od 1.500 KM i maksimalna vrijednost od 5.000 KM. U javnom pozivu za finansiranje projekata mladih i nevladinih organizacija iz 2018. g. minimalna vrijednost projekata je određena na iznos od 1.000 KM a maksimalna na iznos od 10.000 KM.

¹⁴ Uvid u rješenja br. 01/1-16-1270/17, od 19.06.2017. g.; br. 01/1-16-2322/18, od 10.10.2018. g.; br. 01/1-16-2556/19, od 19.09.2019. g.

¹⁵ Ibidem.

¹⁶ Uvid u javne pozive, br. 01/1-16-1203/17 od 13.06.2017. g.; br. 01/1-16-1665/18 od 18.07.2018. g.; br. 01/1-16-2392/19 od 04.09.2019. g.

¹⁷ Uvid u zaključak br. 01/1-16-2404-1/18 od 19.10.2018. g. Pravo podnošenja žalebe žalbe postoji u smislu Zakona o upravnom postupku FBiH na sva rješenja donesena u prvom stepenu.

projekata za OCD je obavezno i provodi se u formi narativnog i finansijskog izvještaja.¹⁸ Periodično izvještavanje nije obavezno za OCD. Sa OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva potpisuju se ugovori o realizaciji predloženih projekata u smislu namjenskog korištenja sredstava.¹⁹ Isplate sredstava prema OCD se vrše jednokratno. Projekti koje provode OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva se ne promovišu u javnosti ostvareni rezultati tokom provedbe projekta se ne objavljaju u javnosti.

Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva

Nad provedbom projekata OCD kojima je odobreno finansiranje se ne vrši monitoring u bilo kojem obliku (ni finansijski niti monitoring implementacije). Posljedično, ne sačinjavaju se izvještaji o provedenom monitoringu, informacija o rezultatima monitoringa ne utječe na mogućnost prijavljivanja OCD na javne pozive narednih godina.

U Općini Prozor-Rama se ne provodi analiza uspješnosti realizacije javnog poziva za finansiranje projektnih aktivnosti OCD. Ovakav način raspodjele sredstava za finansiranje projektnih aktivnosti OCD ne može postići značajnu promjenu niti doprinos u lokalnoj zajednici.

Uporedni prikaz postojećih praksi sa LOD metodologijom

Prozor-Rama	Naziv aktivnosti	Ispunjeno	Preporuka
Korak I: Analiza postojećih problema i određivanje prioriteta			
1	Prioriteti za finansiranje u JLS se određuju na temelju strateških razvojnih dokumenata i ciljeva.	da	
2	Informacija o utvrđenim strateškim prioritetima za finansiranje šalje u javnost putem web stranice, saopštenja, izjava za medije.	da	
3	Pri izradi razvojnih dokumenata JLS uključeni i predstavnici civilnog društva.	da	
4	Predstavnici civilnog društva uključeni u radne grupe pri izradi razvojnih dokumenata.	da	
5	Pored strategije razvoja JLS za određivanje prioritetnih oblasti se koriste i drugi strateški dokumenti, npr: sektorske strategije (sporta, mlađih, itd.), planovi za zaštitu okoliša i dr.	ne	Prilikom određivanja prioritetnih oblasti za finansiranje putem javnog poziva koristiti sve relevantne strateške dokumente u JLS
6	Predstavnici civilnog društva su uključeni u određivanje prioritetnih oblasti za finansiranje projektnih aktivnosti OCD.	ne	Putem javnih konsultacija uključiti predstavnike civilnog sektora u određivanje prioritetnih oblasti za finansiranje
7	Određivanje prioritetnih oblasti za dodjelu sredstava OCD za provedbu projektnih aktivnosti se provodi svake godine.	da	
8	Uvažavaju se prijedlozi predstavnika civilnog društva u određivanju prioritetnih oblasti za finansiranje projektnih aktivnosti OCD.	ne	Razmotriti i po kriteriju kvaliteta uvažiti prijedloge prioritetnih oblasti za finansiranje putem javnog poziva koji dolaze od strane civilnog sektora

¹⁸ Izvještaj u formi tabele o realizaciji finansijskih sredstava se dostavlja Službi za opću upravu i društvene djelatnosti, dostupan je u elektronskom obliku: <https://prozor-rama.org/euprava/dokumenti/zahtjevi/drustvene-djelatnosti/udruge>

¹⁹ Uvid u zaključak br. 01/1-16-2404-1/18 od 19.10.2018. g.

Prozor-Rama	Naziv aktivnosti	Ispunjeno	Preporuka
Korak II: Priprema i objavljivanje javnog poziva			
9	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD objavljuje putem web stranice, oglasne ploče, u medijima.	da	
10	Javni poziv po objavljivanju traje minimalno 4 sedmice.	15 dana	U javnom pozivu propisati rok od 4 sedmice za podnošenje prijave projekta
11	U objavi javnog poziva se utvrđuje mogući raspon vrijednosti projekata tj. minimalna i maksimalna vrijednost projekta koji se može odobriti za finansiranje	da	
12	OCD imaju mogućnost predložiti projekte više vrijednosti i dužeg trajanja (prateći budžetsku godinu) od propozicija navedenih u javnom pozivu.	da	
13	JLS objavljuje jedinstveni javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti svih OCD na području JLS tokom jedne godine	ne	Osigurati objavljivanje jednog obuhvatnog javnog poziva za finansiranje projektnih prijedloga OCD iz budžeta JLS u jednoj kalendarскоj godini
14	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD sadrži jasne kriterije za vrednovanje projektnih ideja.	ne	U javnom pozivu OCD za dodjelu finansijskih sredstava odrediti jasne kriterije za bodovanje prijave projektnih ideja
15	Javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti OCD u JLS provodi svake godine	da	
16	Pravo učešća na javnom pozivu imaju OCD izvan područja JLS iz cijele BiH, registrovane u skladu sa zakonom.	ne	U javnom pozivu za finansiranje projektnih prijedloga svim OCD registrovanim u skladu sa zakonima u BiH omogućiti učešće i podnošenje prijava projektnih prijedloga uz uslov da se projektne aktivnosti izvode na području JLS
17	Neophodni obrasci za pripremu aplikacije na javni poziv nalaze u elektronskoj formi, javno dostupni i besplatni prema potencijalnim aplikantima.	da	

Prozor-Rama	Naziv aktivnosti	Ispunjeno	Preporuka
Korak III: Ocjena / evaluacija projektnih prijedloga OCD			
18	Odluka o imenovanju komisije za ocjenu projektnih prijedloga za javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD se komunicira sa javnošću: oglasna ploča, web stranice, službene novine.	ne	Osigurati transparentno objavljivanje rješenja o imenovanju članova Komisije za ocjenu i odabir prijava projektnih prijedloga OCD na javni poziv za finansiranje
19	U ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD uključeni i predstavnici civilnog društva.	ne	Osigurati izbor predstavnika OCD u komisiji za ocjenu i odabir projektnih prijedloga OCD na demokratski i transparentan način
20	Svaka OCD sa područja JLS ima priliku kandidovati svog predstavnika za člana komisije za ocjenu projektnih prijedloga.	ne	Svim OCD posebnim javnim pozivom omogućiti nominaciju svojih predstavnika u Komisiju za ocjenu i odabir projekata, organizovati izbor predstavnika i jednog zamjenika na transparentan i demokratski način
21	Komisije za ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD imenuju svake godine	ne	U rješenju o imenovanju članova Komisije za ocjenu i odabir projektnih prijedloga OCD mandat članova komisije ograničiti na jednu ili dvije godine
22	Komisija za ocjenu projektnih prijedloga sačinjava pisani izveštaj o provedenoj proceduri ocjenjivanja pristiglih prijava OCD na objavljeni javni poziv	da	
23	Ocjena komisije u postupku pregleda projektnih prijedloga se uvažava pri donošenju konačne odluke o finansiranju projektnih aktivnosti OCD.	da	

Prozor-Rama	Naziv aktivnosti	Ispunjeno	Preporuka
Korak IV: Dodjela sredstava i provedba projekata			
24	Rezultati javnog poziva sa nazivima OCD kojima je odobreno finansiranje objavljaju u javnosti (npr. web portal, službene novine, Oglasna ploča, mediji).	da	
25	Rezultati javnog poziva koji sadrže odobrene iznose finansiranja za OCD objavljaju javno (npr. web portal, službene novine, Oglasna ploča, mediji).	ne	Rezultate javnog poziva za finansiranje projektnih prijedloga OCD koji sadrže iznose dodijeljenih sredstava objavljivati u javnosti (web stranica i drugi mediji)
26	Dužina trajanja projekta u kriterijima javnog poziva uslovljena je trajanjem budžetske godine, tj. najviše 12 mjeseci	da	U javnom pozivu navesti minimalno i maksimalno trajanje odobrenih projekata.
27	Učešnicima na javnom pozivu omogućen je vremenski period za eventualne žalbe na odluku o dodijeljenim sredstvima.	da	
28	Izveštavanje o provedbi projekta obavezno za sve OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva.	da	
29	Izveštavanje o provedbi projekta od strane OCD uključuje i narativni (opisni) i finansijski dio realizacije projekta.	da	
30	Pored finalnog izveštavanja postoji i periodično izveštavanje o realizaciji projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje iz budžeta.	ne	Osigurati usklađenost periodičnih finansijskih izveštaja sa stepenom realizacije projekta, a na temelju budžeta projekta navedenog u ugovoru sa OCD
31	OCD kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva potpisuju ugovori o realizaciji predloženih projekata.	da	
32	Isplate prema OCD kojima je odobreno finansiranje projekata realizuju u tranzama (višekratnim isplatama) tokom trajanja projekta.	ne	Isplate za OCD kojima je odobreno finansiranje projektnih prijedloga vršiti višekratno, u skladu sa dinamikom realizacije projektnih aktivnosti
33	Provreda projekata kojima je odobreno finansiranje se promoviše u javnosti (npr: web stranica, mediji).	ne	Prilikom potpisivanja ugovora sa OCD o finansiranju projektnih aktivnosti osigurati da ugovor obuhvata i plan promocije
34	U promociji implementacije projekta se obavezno navode nazivi donatora koji su finansijski podržali/ omogućili provedbu projekta	da	
35	Kroz promociju projekata se objavljaju i ostvareni / postignuti rezultati implementacije projekta.	ne	Osigurati da plan promocije sadrži i informacije o rezultatima realizacije projekta
Prozor-Rama	Naziv aktivnosti	Ispunjeno	Preporuka
Korak V: Nadzor nad projektima i analiza rezultata javnog poziva			
36	Provodi se monitoring realizacije projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje projekta putem budžetskih sredstava.	ne	Ugovorom o finansiranju projektnog prijedloga osigurati i obavezu praćenja realizacije projektnih aktivnosti u skladu sa projektnom dokumentacijom.
37	Monitoring realizacije projektnih aktivnosti se provodi više puta tokom trajanja projekta.	ne	Ugovorom o finansiranju projektnog prijedloga osigurati i obavezu višekratnih aktivnosti praćenja (monitoringa) realizacije projektnih aktivnosti u skladu sa projektnom dokumentacijom.
38	Monitoring realizacije projekta podrazumijeva i monitoring finansijske implementacije projekta.	ne	U sklopu praćenja (monitoringa) implementacije projekta fokusirati se podjednako na postizanje rezultata i finansijsku realizaciju dobivenih sredstava u skladu sa ugovorom o finansiranju.
39	Komisija za praćenje (monitoring) provedbe projekta OCD sačinjava izveštaj o izvršenom monitoringu.	ne	Ugovorom o finansiranju projekta precizirati strukturu i elemente monitoringa izveštaja. Utvrditi poseban formular za izveštaj o monitoringu provedbe projekta.
40	Monitoring se provodi putem terenske posjete realizaciji projektnih aktivnosti OCD koja implementira projekat podržan od strane JLS.	ne	Prilikom monitoringa primjenjivati različite metode monitoringa uz obavezne terenske posjete realizaciji projektnih aktivnosti.
41	Rezultati praćenja monitoringa provedbe projekta OCD, u slučaju da su nezadovoljavajući, utječu na pravo učešća tih OCD u narednim godinama.	ne	U slučaju negativnog izveštaja o monitoringu OCD onemogućiti kandidovanje projekata na budućim javnim pozivima za finansiranje projekata u određenom vremenskom trajanju u skladu sa relevantnim propisima.
42	Praćenje (monitoring) provedbe projekata koje implementiraju OCD na području JLS se provodi svake godine po svakom objavljenom javnom pozivu.	ne	Osigurati provođenje monitoringa realizacije projekata pri svakom godišnjem javnom pozivu za finansiranje projekata
43	Praćenjem (monitoringom) provedbe obuhvaćeni svi projekti kojima je odobreno finansiranje putem javnog poziva.	ne	Osigurati provođenje monitoringa realizacije projekata za svaki projekat, pri svakom godišnjem javnom pozivu za finansiranje projekata
44	Provodi se analiza uspješnosti realizacije javnog poziva za finansiranje projekata OCD.	ne	Po okončanju realizacije projekata i predaji izveštaja o realizaciji od strane OCD u JLS provesti analizu uspješnosti javnog poziva.
45	Rezultati analize provedenog javnog poziva za raspodjelu finansijskih sredstava prema OCD su dostupni javnosti (npr. putem web stranice, itd.)	ne	Sažetak analize uspješnosti godišnjeg javnog poziva objaviti na web stranici JLS
46	Rezultati analize provedenog javnog poziva se koriste u pripremi i implementaciji narednih javnih poziva.	ne	U toku pripreme novog javnog poziva u JLS koristiti naučene lekcije i stečena iskustva iz prethodnih javnih poziva kao i rezultati analize uspješnosti.
47	Da li se provedeni javni pozivi za dodjelu sredstava OCD i njihovi postignuti rezultati analiziraju svake godine?	ne	U toku pripreme novog javnog poziva, posebno u dijelu planiranja sredstava i definisanja prioriteta za finansiranje, koristiti rezultati analize uspješnosti.

Kvantitativna analiza dodijeljenih sredstava

Podaci o izvršenju budžeta Općine Prozor-Rama i ostala dokumentacija poslužili su za kvantitativnu analizu. Naredna tabela sadrži podatke o veličini budžeta Općine Prozor-Rama i tekućim transferima prema OCD u periodu 2016-2020. Može se zapaziti da je kumulativni budžet za period 2016-2020 u Općini Prozor-Rama dosegao gotovo 100 mil KM, počevši od 19,5 mil KM u 2016. g. do 24,3 mil KM u 2020. g. U tom periodu tekući grantovi prema OCD²⁰ su iznosili oko 2,7 mil KM. Kada se posmatraju relativni udjeli finansijskih izdvajanja iz budžeta Općine Prozor-Rama za OCD u periodu 2016-2020, opaža se ukupno izdvajanje, za cijeli period analize od prosječno 2,8% akumuliranog budžeta, što je iznad nivoa partnerskih JLS. Pritom, udio finansijskih izdvajanja za OCD, posmatran kroz vrijeme, varira. Ta varijabilnost je dosta povezana sa promjenama veličine budžeta. Koeficijent korelacije je pozitivan i iznosi 0,9. Najveći udio je u 2019. g., iznosi 3% budžeta dok je u 2016. i 2020. g. oko 2,6% budžeta. To pokazuje promjenjivost relativnog značaja finansiranja OCD, u odnosu na druge javne rashode, u ukupnom budžetu Općine Prozor-Rama.

Tabela 2 - Veličina budžeta, izdvajanja za OCD, Općina Prozor-Rama, 2016-2020, KM

	2016	2017	2018	2019	2020	Ukupno
Ostvareni budžet (ukupni rashodi)	19,510,924	15,101,857	18,381,451	22,394,198	24,256,405	99,644,835
Ukupno za OCD	509,350	437,184	555,319	641,632	629,014	2,772,500
Udio OCD u budžetu (%)	2.6%	2.9%	3.0%	2.9%	2.6%	2.8%

Varijabilnost u iznosima tekućih transfera za OCD, u period 2016.-2020. g., predočena je u horizontalnoj analizi u narednoj tabeli. Ukupni budžetski rashodi i izdaci su, tokom analiziranog perioda, doživjeli najprije pad (2016-2018) i potom rast (2019-2020), dosegavši povećanje za 24% u 2020. g. u odnosu na 2016. g. Dosta sličan trend su zabilježili i tekući transferi prema OCD koji su u 2020. g. povećani za 23% njihove veličine iz 2016. g. I ostalih godina (izuzev 2017.) tekući transferi prema OCD su bili veći nego u 2016. g.

²⁰ Riječ je o pet kategorija OCD opisanih u odjeljku o metodološkom pristupu za ovu analizu.

Tabela 3 - Horizontalna analiza izdvajanja za OCD, Općina Prozor-Rama, 2016-2020, (%)

	2016	2017	2018	2019	2020
Ostvareni budžet (ukupni rashodi)	100%	77%	94%	115%	124%
Ukupno za OCD	100%	86%	109%	126%	123%

Tekući transferi za kategorije OCD u fokusu ove analize mogu se posmatrati u narednoj tabeli. Ukupna finansijska izdvajanja po tom osnovu iznose oko 2,7 mil KM, a najveća su zabilježena u 2019. g. sa iznosom od oko 641.000 KM. Kada se u fokus postave pojedine kategorije OCD, najveća izdvajanja se odnose na OCD iz oblasti sporta, oko 2,2 mil KM u periodu 2016-2020, a po visini izdvajanja zatim slijede boračka udruženja sa više 318.000 KM, te oblast kulture i mladih, sa oko, redom, 81.600 KM i 7.000 KM. Ostale kategorije OCD su finansirane sa oko 146.000 KM.

Tabela 4 - Visina izdvajanja za kategorije OCD, Općina Prozor-Rama, 2016-2020, KM

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020	Ukupno
Boračke organizacije	65,000	57,800	64,300	65,500	65,500	318,100
Sportska udruženja	391,550	341,584	434,719	545,482	506,514	2,219,850
Mladi	0	0	1,500	0	5,500	7,000
Kultura	19,300	22,000	28,000	7,550	5,000	81,850
Ostale OCD	33,500	15,800	26,800	23,100	46,500	145,700
Ukupno za OCD	509,350	437,184	555,319	641,632	629,014	2,772,500

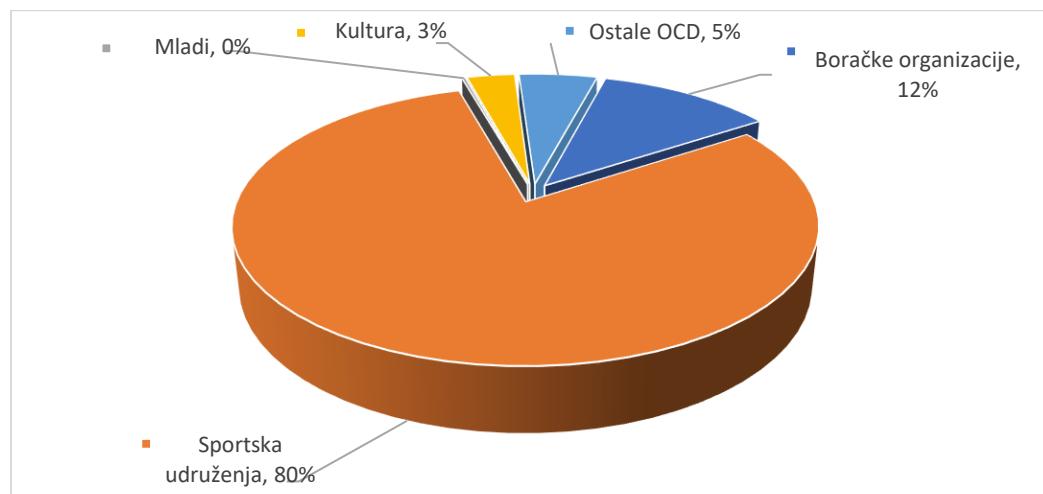
Vertikalna analiza dodijeljenih finansijskih sredstava prema kategorijama OCD, prikazana u donjoj tabeli, ukazuje na značajnu promjenu u strukturi tekućih transfera na početku perioda, u 2016. g., u odnosu na kraj posmatranog perioda, 2020. g. u Općini Prozor-Rama. Naime, udio sportskih udruženja je dominantna veličina kroz cijeli analizirani period, njen relativni značaj se povećava, sa oko 77% u 2016. g., na 81% u 2020. g. Istodobno, kada se posmatraju boračke organizacije njihov udio u ukupnim dodijeljenim tekućim transferima za pojedine kategorije OCD je smanjen u odnosu na 2016. g. sa 13% na 10%. Udio izdvajanja za mlade je neznatan, tokom cijelog perioda. Udio oblasti kulture se smanjuje sa oko 4% na 1%, dok udio ostalih OCD stagnira na oko 7% u cijelom periodu.

Tabela 5 - Vertikalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Općina Prozor-Rama, 2016-2020, (%)

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020
Boračke organizacije	13%	13%	12%	10%	10%
Sportska udruženja	77%	78%	78%	85%	81%
Mladi	0%	0%	0%	0%	1%
Kultura	4%	5%	5%	1%	1%
Ostale OCD	7%	4%	5%	4%	7%
Ukupno za OCD	100%	100%	100%	100%	100%

Analiza strukture kumulativnih udjela OCD u posmatranom periodu, na sljedećem grafičkom prikazu, ukazuje na dominaciju tekućih transfera za sportska udruženja sa prosječnim učešćem od oko 80% u ukupnim tekućim transferima prema OCD, za cijeli period. Potom slijede boračka udruženja sa prosječnim udjelom od 12%, te oblast kulture sa prosječnim udjelom od 3%, i ostale kategorije OCD sa 5% prosječnog udjela.

Grafikon 2- Kumulativni udjeli OCD u periodu 2016-2020, Općina Prozor-Rama, (%)

Horizontalna analiza dodijeljenih sredstava prema pojedinim kategorijama OCD koja uspoređuje godišnje iznose tekućih transfera sa početkom perioda analize, tj. stanjem u 2016. g. signalizira promjenjivi trend izdvajanja, koji opada u 2017. g., što je vidljivo iz naredne tabele, zatim u naredne dvije godine bilježi rast i potom se smanjuje u 2020. g. Na kraju perioda, u 2020. g. ukupna izdvajanja sredstava za OCD u Općini Prozor-Rama su, u odnosu na 2016. g., povećana za oko 23%. Varijabilni trend se zapaža kod svih kategorija OCD. Kalkulacija za kategoriju mladih nije izračunata budući da u 2016. g. OCD u toj kategoriji nisu dodijeljeni tekući transferi.

Tabela 6 - Horizontalna analiza dodjele sredstava kategorijama OCD, Općina Prozor-Rama, 2016-2020, (%)

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020
Boračke organizacije	100%	89%	99%	101%	101%
Sportska udruženja	100%	87%	111%	139%	129%
Mladi	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Kultura	100%	114%	145%	39%	26%
Ostale OCD	100%	47%	80%	69%	139%
Ukupno za OCD	100%	86%	109%	126%	123%

Dodjela finansijskih sredstava prema OCD u Općini Prozor-Rama u odnosu na broj stanovnika je vidljiva u narednoj tabeli. Prosječan broj stanovnika u periodu 2016-2020 u Općini Prozor-Rama je oko 13.600 osoba. Budžetski rashodi i izdaci po stanovniku se kreću oko 1.450 KM.²¹ Tekući transferi za OCD po stanovniku iznose u prosjeku oko 380 KM.²²

Tabela 7 - Finansiranje OCD i stanovništvo u Općini Prozor-Rama, 2016-2020, KM

	2016	2017	2018	2019	2020	Srednja vrijednost
JLS broj stanovnika	13,896	13,747	13,643	13,515	13,414	13,643
Budžetski izdaci po stanovniku	1,404	1,099	1,347	1,657	1,808	1,463
Tekući transferi za OCD po stanov.	363	398	412	387	348	382

Načini dodjele sredstava prema OCD na godišnjem nivou su predstavljeni u donjoj tabeli. U svim godinama prevladava direktna dodjela sredstava ali je također prisutan i metod dodjele putem javnog poziva sa projektnim pristupom. U 2016. i 2020. g zabilježen je metod dodjele sredstava bez projektnog pristupa putem kojeg su dodijeljena razmjerno mala sredstva za OCD.

Tabela 8 - Godišnji načini dodjele sredstava u općini Prozor-Rama, 2016-2020, KM

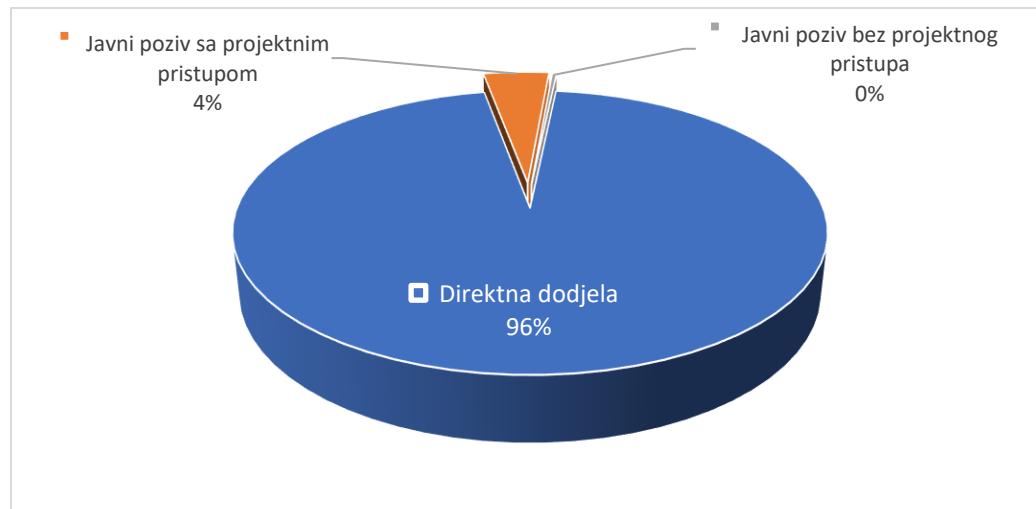
Način dodjele	2016	2017	2018	2019	2020
Direktna dodjela sredstava	478,850	263,031	531,319	621,632	585,514
Javni poziv sa projektnim pristupom	24,000	9,000	24,000	20,000	42,300
Javni poziv bez projektnog pristupa	6,500	0	0	0	1,200

²¹ Medijana budžetskih rashoda po stanovniku je 1.404 KM.

²² Medijana tekućih transfera po stanovniku je 363 KM.

Ukupni tekući transferi za OCD u Općini Prozor-Rama od oko 2,7 mil KM u periodu 2016-2020 prema načinu dodjeljivanja su prikazani na sljedećem grafikonu. Najveći dio tekućih transfera (96% ili 2,6 mil KM) dodijeljen je direktnom metodom. Takvo stanje je očekivano budući da ova partnerska JLS nije ranije bila uključena u ReLOaD i slične projekte. Putem javnog poziva sa projektnim pristupom dodijeljeno je 4% sredstava ili oko 120.000 KM. Primjenom javnog poziva bez projektnog pristupa su dodjeljivana sredstva u zanemarljivom obimu (0,3% ili 7.700 KM).

Grafikon 2 – Kumulativni prikaz načina dodjele sredstva u Općini Prozor-Rama, 2016-2020, (%)

Podaci o prosječnom finansiranju OCD prema kategoriji u Prozor-Rami u svakoj od godina 2016-2020 sadržani su u narednoj tabeli. Najveće finansiranje po jednoj OCD je u kategoriji sportskih organizacija²³ (prosječno preko 20.000 KM), a najmanje u kategoriji mladih i kod boračkih organizacija.²⁴ To znači da se, u prosjeku, projektni prijedlozi većeg sadržaja i broja projektnih aktivnosti mogu realizirati u oblasti sporta nego u oblasti mladih i kod boračkih organizacija. Dodatno, OCD za pitanja mladih imaju neredovno finansiranje što otežava njihov kontinuiran rad na pitanjima od interesa za tu populaciju. Imajući u vidu visinu administrativnih troškova OCD može se konstatovati da su niska prosječna izdvajanja za OCD slabost u dosadašnjem pristupu finansiranja njihovog rada u ovoj partnerskoj JLS.

²³ Kod sportskih organizacija nije uzet u izračun prosječnih veličina dio finansiranja koji se usmjerava prema Sportsko-rekreativnom savezu općine budući da nije napravljen uvid dodjelu sredstava prema sportskim klubovima koja se vrši putem tog saveza.

²⁴ Kod boračkih organizacija veći dio sredstava se izdvaja udruge proistekle iz rata sa zbirnom brojkom koja se iskazuje u budžetu. Izuzimajući taj iznos, u periodu 2016-2018, prosječno finansiranje po jednoj boračkoj organizaciji je 1.700 KM.

Tabela 9 - Prosječna finansijska izdvajanja, godišnji iznosi i vrste OCD, 2016-2020, KM

Kategorije OCD	2016	2017	2018	2019	2020	srednja vrijednost
Boračke organizacije	1,538	1,660	1,930	20,500	32,750	11,676
Sportske organizacije	4,610	22,054	19,173	24,265	30,779	20,176
Mladi	0	0	750	0	1,833	517
Kultura	2,413	2,750	4,000	2,517	2,500	2,836
Ostale OCD	1,971	1,215	2,436	2,100	4,227	2,390
Godišnja srednja vrijednost	2,106	5,536	5,658	9,876	14,418	

Osvrt na izvještaje o provedenoj finansijskoj reviziji

U periodu 2016-2020 Općina Prozor-Rama nije bila predmet finansijske revizije. Uvidom u web stranicu Ureda za reviziju institucija u FBiH putem utvrđeno je da je posljednja finansijska revizija ove JLS obavljena za 2015. g. što je izvan perioda za koji se provodi analiza.²⁵

Zaključci

Općina Prozor-Rama je u periodu 2016 -2020 dodjeljivala finansijska sredstva u obliku tekućih transfera za podršku projektnim aktivnostima OCD i to najvećim dijelom direktnim metodom, te u manjem obimu putem javnog poziva sa primjenom projektnog pristupa i zanemarljivo mali dio sredstava putem javnog poziva bez projektnog pristupa. Ukupno je dodijeljeno oko 2,7 mil KM. Najviše budžetskih sredstava za finansiranje aktivnosti OCD se izdvaja za sportske organizacije i boračka udruženja zbirno oko 92% ukupnih sredstava. U posmatranom periodu Općina Prozor-Rama je dodijelila neznatna finansijska sredstva za aktivnosti OCD koje se bave pitanjima mladih. Postojeći način raspodjele i visine sredstava koje odobrava JLS ne može napraviti značajne promjene u lokalnoj zajednici i dati doprinos zadovoljenju potreba krajnjih korisnika.

²⁵ https://www.vrifbih.ba/pretrazivanje-izvjestaja/?wpv_post_search=prozor&wpv_aux_current_post_id=1789&wpv_aux_parent_post_id=1789&wpv_view_count=4716&wpv-wpcf-sektor=gradovi

Preporuke

- Imajući na umu da prosjek dodjele sredstava putem projektnog pristupa za period 2016-2020 iznosi svega 4%, neophodno je povećati ukupne iznose sredstava koji se dodjeljuju na projektnoj osnovi.
- Imajući na umu da pojedinačno dodijeljeni iznosi sredstava iznose oko 500 KM do 1.500 neophodno je značajno povećati ove pojedinačne vrijednosti kako OCD projekti mogli da doprinesu ostvarenju potreba korisnika njihovih projekata u lokalnoj zajednici.
- Ispravno knjigovodstveno evidentirati tekuće transfere prema OCD u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta, a u FBiH. Uočeni su primjeri evidentiranja kapitalnih transfera i nabavke roba na ekonomskom kodu tekućih transfera prema OCD.
- Obzirom da Općina Prozor-Rama izdvaja značajna sredstva po stanovniku na finansiranje aktivnosti OCD preporučuje se povećanje izdvajanja za kategoriju mladih.
- Osigurati kontinuitet finansiranja projektnih aktivnosti OCD za pitanja mladih pri svakom raspisivanju javnog poziva.
- Korištenje i drugih strateških dokumenata za određivanje prioritetnih oblasti za projektne aktivnosti OCD.
- Objavljivati jedinstveni javni poziv za finansiranje projektnih aktivnosti svih OCD na području JLS tokom jedne godine.
- Prioritetne oblasti finansiranje naznačiti u javnom pozivu umjesto dosadašnje prakse navođenja prihvatljivih aktivnosti za finansiranje.
- U sklopu javnog poziva za finansiranje projektnih aktivnosti OCD utvrditi jasne kriterije za vrednovanje projektnih ideja.
- U javnom pozivu navesti minimalno i maksimalno trajanje odobrenih projekata.
- Trajanje javnog poziva sa 15 dana povećati na četiri sedmice.
- Pravo učešća na javnom pozivu omogućiti i OCD izvan područja JLS, tj. iz cijele BiH, ukoliko su registrovane u skladu za zakonom.
- Rješenje o imenovanju komisije za ocjenu projektnih prijedloga za javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD komunicirati sa javnošću: oglasna ploča, web stranice, službene novine.
- U ocjenu projektnih prijedloga pristiglih na objavljeni javni poziv za finansiranje aktivnosti OCD uključiti i predstavnike civilnog društva iz partnerske JLS, na način da svaka OCD ima priliku predložiti predstavnika.
- Rezultate javnog poziva koji sadrže odobrene iznose finansiranja za OCD objavljivati javno (npr. web portal, službene novine, Oglasna ploča, mediji).

- Pored finalnog izvještavanja uvesti obavezu periodičnog izvještavanja o realizaciji projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje iz budžeta. Utvrditi visinu odobrenog finansiranja kao donju granicu za ovu obavezu za sve kategorije OCD.
- Isplate prema OCD kojima je odobreno finansirenje projekata realizovati u tranšama (višekratnim isplatama) tokom trajanja projekta. Utvrditi visinu odobrenog finansiranja kao donju granicu za ovu preporuku.
- Provedbu projekata kojima je odobreno finansiranje promovirati u javnosti (npr: web stranica, mediji).
- Provoditi monitoring realizacije (uz terenske posjete) i finansijski monitoring projektnih aktivnosti OCD kojima je odobreno finansiranje projekta putem budžetskih sredstava.
- Imenovati komisiju za praćenje (monitoring) provedbe projekata OCD uz obavezu sačinjavanja izvještaja o izvršenom monitoringu.
- Utvrditi obavezu vršenja monitoringa za sve OCD kojima je odobreno finansiranje projektnih aktivnosti.
- Provoditi analizu uspješnosti realizacije javnog poziva za finansiranje projekata OCD.
- Rezultate analize provedenog javnog poziva za raspodjelu finansijskih sredstava prema OCD učiniti dostupnim javnosti (npr. putem web stranice, itd.).
- Rezultate analize provedenog javnog poziva koristiti u pripremi i implementaciji narednih javnih poziva.